

Veszprémi Érseki Főiskola

A VESZPRÉMI ÉRSEKI FŐISKOLA ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Készítette:

Mészáros Szilvia
Mészáros Szilvia

gazdasági vezető

Hatályba lép: 2023. július 1-jén

Jóváhagyta:

Dr. Sebestyén József
Dr. Sebestyén József

rektor

Tartalom

1.	A szabályzat célja.....	3
2.	A szabályzat hatálya.....	3
3.	Hivatkozások, a szabályzat jogszabályi háttere.....	3
4.	Fogalmak értelmezése, meghatározások.....	3
5.	A szabályzat tartalma.....	4
5.1	Az értékelés alapelvei.....	4
5.2	Az év végi értékelést megelőző leltározás.....	5
5.3	Bekerülési érték.....	5
5.4	A forgalmi, piaci érték meghatározásának módszere.....	6
5.5	Az előállítási ár-költség tartalma.....	7
5.6	Az értékcsökkenések elszámolásának szabályai.....	7
5.7	Pénzügyi lízing elszámolásának szabályai.....	8
5.8	Befektetett eszközök mérlegtételek szerinti besorolási kritériumai.....	8
5.9	Az általános forgalmi adó elszámolásának szabályai.....	9
5.10	Eszközök értékelése.....	9
5.11	Források értékelése.....	13

1. A szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a Veszprémi Érseki Főiskola (VÉF, Főiskola) rögzíti az eszközei és forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljön – a VÉF azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében a vonatkozó jogszabályok felhatalmazása alapján a VÉF számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszerek a VÉF minden érintett munkavállalója számára legyenek egyértelműek,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a VÉF könyvvizetési és beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

2. A szabályzat hatálya

A Szabályzat hatálya kiterjed a Főiskola valamennyi szervezeti egységére, valamint munkavállalójára, függetlenül attól, hogy az alkalmazás munkaviszony, vagy egyéb jogviszony keretében történik.

3. Hivatkozások, a szabályzat jogszabályi háttere

- Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.)
- 296/2013. (VII. 29.) Korm. Rendelet az egyházi jogi személyek beszámolóképzési és könyvvizetési kötelezettségeinek sajátosságairól
- 4/2013. (I.11.) Korm. Rendelet az államháztartás számviteléről (Áhsz.)
- Általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. Törvény (Áfatv.)
- A Veszprémi Érseki Főiskola Alapító Okirata
- A Veszprémi Érseki Főiskola Szervezeti és Működési Szabályzata
- A Veszprémi Érseki Főiskola Számviteli Politika szabályzata
- A Veszprémi Érseki Főiskola Leltározási szabályzata

4. Fogalmak értelmezése, meghatározások

Értékelés: az a tevékenység, amely során a vagyontárgyak értékét kiszámítjuk, meghatározzuk.

Egységár: az a pénzmennyiség, amelyen egységnyi termék vagy szolgáltatás számba vétele történik.

Eladási ár: az a pénzösszeg, amennyit egy termékért vagy szolgáltatási egységért adnak.

Beszerzési ár: az a pénzösszeg, amennyiért a piacon egy adott termék vagy szolgáltatás megvásárolható, beszerezhető.

Előállítási ár, költség: az a pénzösszeg, amennyibe egységnyi termék előállítása vagy szolgáltatás végzése kerül.

Bekerülési (beszerzési, előállítási) érték: az az érték, amekkora összesen a vagyontárgyat bekerüléskor a nyilvántartásokba bevezetik. Ez lehet beszerzési vagy előállítási áron számított érték.

Könyv szerinti érték: az az érték, amekkora összesen a vagyontárgy a nyilvántartásokban szerepel.

Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően, vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége, vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás a korszerűsítés is, ha a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódott karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Értékcsökkenés: az immateriális javak és tárgyi eszközök fizikai kopásának, erkölcsi avulásának pénzben kifejezett értéke. Amennyiben valamilyen okból az értékcsökkenéstől eltér az elhasználódás mértéke, az eltérés összegét terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni.

5. A szabályzat tartalma

5.1 Az értékelés alapelvei

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, továbbá a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a törvényben szabályozott esetek kivételével – egyedileg értékelni kell. A különböző időpontokban beszerezett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron történő értékelés alkalmazható.

A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

5.2 Az év végi értékelést megelőző leltározás

A VÉF a könyvviteli nyilvántartások év végi zárásához, a beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt köteles összeállítani és megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza az intézménynek a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

A leltározást a Leltárkészítési és leltározási szabályzatában foglaltaknak megfelelően kell végrehajtani.

A leltározási tevékenység az eszközök és források év végi értékelését megelőző munkafolyamat, a leltározás során elkészített és ellenőrzött dokumentáció képezi a jelen Szabályzatban foglaltaknak megfelelő év végi értékelés alapját. Az év végi értékelést követően állítandók össze a mérleg tételeit alátámasztó leltárak.

A leltár tartalmazza a megnevezés és az eszközök könyv szerinti nettó értékét, mely a beszerzési (bruttó) érték, valamint a már elszámolt és könyvelt értékcsökkenés különbözete. Tartalmazza a mérleg fordulónapján meglévő minden eszközt, beleértve a már nullára leírt eszközöket, valamint a térítés nélkül kapott, illetve többletként fellelt eszközöket is.

5.3 Bekerülési érték

A beszerzési ár tartalma: A beszerzési árba a Szt. szerint azok a ráfordítások tartoznak, amelyek az eszköz (termék) megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba kerülésig felmerülnek és az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolhatók.

A számviteli törvény előírásának megfelelően a tárgyi eszközök esetében külön minősítjük a felújítási és karbantartási kiadásokat.

A minősítés elvégzése kötelező, mivel kihatással van a tárgyi eszközök értékére és értékcsökkenésére.

Beszerzési árban figyelembe vesszük:

- az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételár,
- az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési kiadások, a beszerzéssel kapcsolatos közvetítői kiadások, bizományi díjak, a beszerzéshez kapcsolódó adók (fizetett fogyasztási adó, jövedéki adó), vámköltség (vám, vámpótlék, vámkezelési díj),
- az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó fizetett illeték (importbeszerzés utáni statisztikai illeték), a vámköltségen kívüli egyéb vámtéher, jogszabályon alapuló hatósági, igazgatási, szolgáltatási díjak, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak (pl. szakértői díj,

környezetvédelmi termék díj), az előzetesen felszámított ÁFA le nem vonható része (a tárgyi adómentes tevékenység ellátásához szükséges eszközök beszerzése után),

- a vásárolt vételi opció díja,
- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – az üzembe helyezésig felmerült – fizetett biztosítási díj,
- az eszköz biztonságos üzemeltetéséhez szükséges tartozékok és tartalék alkatrészek értékét.

Nem képezi a beszerzési ár részét: - a levonható előzetesen felszámított és az arányosított ÁFA.

Tárgyi eszközöknél értéknövelő beszerzési költségként számoljuk: a meglévő tárgyi eszközök bővítésével, - a rendeltetés megváltoztatásával, átalakítással, - az élettartam növeléssel, - az eredeti állapot helyreállításával (felújítás, rekonstrukció) kapcsolatos költségeket.

Készletek esetében a beszerzési árba tartoznak a raktárba kerülésig felmerült költségek. Készlet raktárt a konyha tevékenységéhez kapcsolódóan, a nyersanyagok tárolására tekintett működtetünk.

Térítés nélkül átvett eszközök beszerzési ára az átadás-átvétel esetén az átadó által közölt bruttó értéken vesszük át az adott eszközt nyilvántartásba, s ezzel egyidejűleg az átvevőnek az eszköz átadásának időpontjáig az átadónál elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba vesszük.

Ajándékként, hagyatékként kapott, továbbá a többletként fellelt eszközök értéke, az állományba vétel időpontjában meglévő piaci érték.

A követelések fejében átvett eszközöket, ha jogszabály, szerződés, megállapodás eltérően nem rendelkezik, akkor a kiváltott követelések összegével azonos összegben kell értékelni.

5.4 A forgalmi, piaci érték meghatározásának módszere

Új eszközöknél az azonos vagy hasonló rendeltetészerű, használati értékű, minőségű és árfekvésű eszköz katalógusokban, árlistákban szereplő, illetve bolti ára. Amennyiben jelentős eltérés tapasztalható az egyes forgalmazók által alkalmazott árak között, ezek átlagát kell forgalmi értéknek tekinteni. Előzőek hiányában forgalmi érték a jogosítvánnyal rendelkező vagyoneértékelő által meghatározott érték, ha az eszköz egyedi értéke, vagy mennyisége jelentős nagyságrendű. Jelentős a nagyságrend, ha az eszköz egyedi értéke vagy az eszközök összértéke várhatóan eléri az 1,5 millió forintot. Ezen értékhatár alatt forgalmi érték a becsült érték.

Használt eszközöknél a használtcikk kereskedők által alkalmazott eladási ár, ennek hiányában a vagyoneértékelő által meghatározott vagy a becsült érték, az új eszközöknél említett feltételekkel. A térítésmentesen átvett tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat piaci, forgalmi értéken kell felvenni a mérlegbe.

5.5 Az előállítási ár-költség tartalma

Az előállítási költségbe a Szt. szerint azok a ráfordítások tartoznak, melyek az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése során közvetlenül felmerültek és az előállított eszközhez egyedileg hozzárendelhetők.

5.6 Az értékcsökkenések elszámolásának szabályai

A terv szerinti értékcsökkeésre vonatkozóan Intézményünk az Áhsz. által kötelezően előírt, lineáris értékcsökkenési leírási módszert alkalmazza. Az eszköz értékét egyenletesen, minden évben, azonos összegben számoljuk el költségként. Az évente leírandó összeget %-os formában határozta meg a jogszabály. A leírást az üzembe helyezéskor kell megkezdeni, és addig folytatni, amíg az eszköz nettó értéke nullára nem íródik maradványértékkel nem számolunk.

Terven felüli értékcsökkenést számolunk el a tárgyi eszközöknél, ha év közben a tárgyi eszköz értéke tartósan lecsökken, mert a tárgyi eszköz az alaptevékenység változása miatt feleslegessé vált, illetve hiány vagy megrongálódás következtében rendeltetésének megfelelően nem használható. A terven felüli értékvesztés okát és mértékét az egyedi értékeléskor készített jegyzőkönyvben rögzítjük.

A kis értékű (200.000,-Ft egyedi érték alatti) ún. mennyiségi nyilvántartásba vont tárgyi eszközök értéke – döntésünk alapján – használatba vételkor egy összegben költségként elszámolásra kerül, kivéve a képzőművészeti alkotásokat.

Értékcsökkenés elszámolása negyedévenként történik, a negyedév utolsó napjával, napra pontosan a Áhsz.-ben meghatározott éves leírási kulcsok szerint:

- alapítás-átszervezés, illetve kísérleti fejlesztés aktivált értéke 20 %
- vagyoneértékű jogok 16 %
- szellemi termékek 33 %
- épületek 2 %
- építmények 3 %
- gépek, berendezések és felszerelések, kivéve a számítástechnikai és ügyviteltechnikai eszközöket 14.5%
- számítástechnikai és ügyviteltechnikai eszközök 33 %
- járművek 20 %

Nem lehet értékcsökkenést elszámolni:

- az értéküket megtartó eszközökre (földterület, telek, erdő, képzőművészeti alkotás, nemesfém, régészeti lelet, polgárvédelmi eszközök),
- a nulláig leíródott eszközökre,
- az üzembe nem helyezett tárgyi eszközökre, beruházásokra,
- az idegen eszközökre,
- a műemlék épületekre, kivéve, ha nem műemléki hasznosítás történik.

5.7 Pénzügyi lízing elszámolásának szabályai

A pénzügyi lízing keretében átvett eszközöket, továbbá a használatra átvett (bérbe vett) eszközökön végzett felújítások, beruházások értékét a mérlegben ki kell mutatni.

5.8 Befektetett eszközök mérlegkételemek szerinti besorolási kritériumai

Befektetett eszköznek kell tekinteni azt az eszközt, amely tartósan, de legalább egy éven túl szolgálja a tevékenységet. Befektetett eszközként tartjuk nyilván:

- az immateriális javakat
- a tárgyi eszközöket
- a befektetett pénzügyi eszközöket.

Immateriális javak: azok a nem anyagi természetű eszközök, amelyek általában forgalomképesek és vagyoni értéket, vagyoni jogokat hordoznak magukban. Vagyoni értékű jogok: azok a jogok, amelyek az önkormányzat feladatait tartósan, de legalább egy évig szolgálják. Pl.: szerzői jogdíj, licenc, használati jog, bérleti jog, szellemi termékek felhasználási joga, saját internet cím beszerzése, az ISDN csatlakozási díj, stb. Szellemi termékek: a hasznosított szellemi alkotások. Pl.: találmányok, szerzői jogi védelemben részesülő javak, saját tulajdonú szoftvertermékek stb.

Tárgyi eszközök: azok az anyagi eszközök (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, az épülethez kapcsolódó vagyoni értékű jog, gép, berendezés, felszerelés, jármű), amelyek tartósan, de legalább egy éven túl közvetlenül vagy közvetetten szolgálják a Főiskola tevékenységét, függetlenül attól, hogy üzembe-helyezésre (aktiválásra), rendeltetésszerűen használatbavételre kerültek-e vagy sem. Egyedüli meghatározó ismérve a tartósság. Tárgyi eszköznek minősül a beruházás és a beruházásra adott előleg is.

Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok: ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani a Főiskola ingatlanainak állományi értékét, értékhatártól függetlenül. Ingatlanok közé sorolandók: a földterület, a telek, az épület, az egyéb építmény, az ültetvény, erdő, tehát minden olyan anyagi eszköz, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek.

Földterület: minden önállóan telekkönyvezhető, telekkönyvezett földrészlet, mezőgazdasági hasznosítás célját szolgáló terület (pl. erdő).

Telek: építési célokat szolgáló földterület.

Épület: olyan szerkezetileg önálló építmény, amely a talajjal való egybeépítés során jön létre és a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben, vagy egészben elválasztott teret alkot, és ezzel az állandó vagy ideiglenes tartózkodás, feladat végrehajtás feltételeit biztosítja. Az épület értéke magában foglalja a szerkezet megépítésén túl a központi fűtőberendezések, személy és teherfelvonók, mozgólépcsők, elektromos-, gáz-, vízvezeték hálózat és szerelvényeik (épületgépészet) értékét is. Ha azokat utólag építik be, akkor ezzel az épület értékét növelni kell.

Építmény: ide tartoznak a betonból, vagy más (fa, műanyag, alumínium, stb.) anyagból készült térelemek, felújítható szerkezetek, így pl. kerítések, garázsok, hidak, utak, aluljárók, alagutak, tárolók, víz, gáz, és egyéb közmű vezetékek, valamint minden épületnek nem minősülő építmény.

Gépek, berendezések és felszerelések: ebben a számlacsoportban a Főiskola működtetését szolgáló gépeket, berendezéseket és felszereléseket kell kimutatni az alábbi csoportosításban:

- Ügyviteli és számítástechnikai gépek: = sokszorosítási eszközök: nyomdai gépek, másolók, írógépek, számológépek, = számítástechnikai eszközök: számítógépek és perifériái, = kommunikációs eszközök: híradástechnikai termékek.
- Egyéb gépek, berendezések és felszerelések: = irodai bútorok, berendezések = szakmai eszközök: orvosi műszerek, taneszközök, egyéb gépek, berendezések, stb.
- Nemesfém eszközök
- Képzőművészeti alkotások.
- Hangszerek.

Járművek: ez a számlacsoport a Főiskola működtetését szolgáló forgalmi rendszámmal ellátott közúti járművek.

A 200 ezer forint egyedi beszerzési érték alatti tárgyi eszközök és szellemi termékek elszámolási módjának meghatározása: a 200 ezer forint egyedi beszerzési ár, előállítási érték alatti tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzési vagy előállítási költségét a Főiskola értékcsökkenésként egy összegben számolja el.

5.9 Az általános forgalmi adó elszámolásának szabályai

Az általános forgalmi adó része a bekerülési költségnek, amennyiben az Áfatv. alapján nem levonható (a tárgyi adómentes – oktatási – tevékenységhez beszerzett eszközök esetén).

Az általános forgalmi adó nem része a bekerülési költségnek, amennyiben az Áfatv. alapján levonható (adóköteles – étkeztetési - tevékenységhez beszerzett eszközök esetén).

5.10 Eszközök értékelése

A befektetett eszközöket a beszerzési árukon, illetve előállítási költségükön kell értékelni, csökkentve azt az értékcsökkenési leírásokkal. Az eszközöket beszerzési áruknál vagy előállítási költségüknél magasabb értékben nem szabad a mérlegben szerepeltetni. Ennek az értékelési elvnek nem mond ellent az a Szt. előírás, hogy a tárgyi eszközök felújítása esetén a felújítás költségét az adott eszköz értékét növelő tételként kell elszámolni. Az eszközök állományának értékelése a XII. 31-i fordulónapi mérleget alátámasztó leltár alapján történik. A beszámolót alátámasztó leltári állomány a tárgyi eszközök esetében a naprakész egyedi (analitikus) nyilvántartás, mely a mérleg egyes tételeit, az egyes eszközfeleségeket külön-külön tartalmazza.

Immateriális javak (nem anyagi eszközök) értékelése

Beszerezési áron értékeljük. A mérlegben az immateriális javakat nettó értéken kell kimutatni. Az értékcsökkenés elszámolását az egyedi nyilvántartó lapokon dokumentáljuk.

Vagyoni értékű jog értékelése

Beszerezési ár: a megszerzéséért fizetett összeg. Ide sorolódik, pl. a használati jog, licenc.

Szellemi termékek értékelése

Beszerezési ár: a megszerzéséért fizetett ellenérték.

Tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben a tárgyi eszközöket is nettó értéken kell szerepeltetni, azaz a beszerzési, ill. előállítási költséget csökkenteni kell az értékcsökkenés összegével. Az értékelésükre érvényes általános szabályok nem vonatkoznak a tárgyi eszközök mindegyikére. Kivételt képeznek a beruházások és a beruházásra adott előlegek. A beruházások annyiban jelentenek eltérést, hogy azokat még nem vették használatba, tehát még értékcsökkenést sem kell elszámolni utánuk. Terven felüli értékcsökkenés elszámolása indokolt esetben lehetséges (jelen szabályzat 4. Fogalmak értelmezése, meghatározások fejezetében, valamint 5.6 Az értékcsökkenések elszámolásának szabályai fejezetében foglaltak szerint). A Szt. értelmében a nagyjavítás, a felújítás az adott tárgyi eszközök értékét növelő költségnek minősül. A zavartalan üzemeltetést szolgáló karbantartás költségei továbbra is a felmerüléskor, működési kiadásként számolandók el.

A tárgyi eszközök: ingatlanok, gépek, berendezések, járművek, beruházások, beruházásra adott előlegek. A beruházások között kell kimutatni a beszerzett vagy előállított tárgyi eszközöket, ha azok üzembe helyezése, használatba vétele még nem történt meg. A Főiskola területén és használatában lévő idegen tulajdonú eszközök nyilvántartását a nullás számlaosztályban a tulajdonos által közölt bruttó értéken kellene nyilvántartani. Értékelésre ezek az eszközök nem kerülhetnek.

Befektetett pénzügyi eszközök értékelése

Az e körbe tartozó vagyontárgyak általános, lényeges vonása, hogy azok természetüknél fogva csak beszerzési áron kerülnek állományba és a mérlegbe. Beszerzési értéknek tekintendő a Részesevételek és értékpapírok esetén - beszerzésnél az érte fizetett összeg, -követelés ellenértékékként kapott tulajdonrésznel a követelésünk összege. Adott kölcsönök, illetve hosszú lejáratú bankbetétek esetén Az egy éven túl lejáró pénzkövetelés összegét kell figyelembe venni. Az óvatosság elvének megfelelően a Szt. szerint az eszközöket beszerzési költségüknel magasabb értéken nem szabad a mérlegbe felvenni. Az egyszer már leértékelt eszközt még az eredeti értékére sem szabad felértékelni. Mérlegkészítés előtt egyedileg szükséges értékelni. Jelentős összegű a követelés, ha az értékvesztés összege a bekerülési érték 20 %-át, vagy az egyedi 200.000,- Ft-ot meghaladja. Amennyiben a végrehajtott minősítés alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a

különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkentjük. A visszaírt értékvesztés összege nem haladhatja meg az elszámolt értékvesztés összegét. A mérlegben csak az egy éven túli követelés összege szerepelhet. Az adott kölcsönök következő évi törlesztő részletét az egyéb rövidlejáratú követelések között kell a mérlegben szerepeltetni.

Készletek értékelése

A Főiskola vásárolt nyersanyag- illetve könyv készletekkel rendelkezik. A vásárolt készleteket beszerzési áron, tartjuk nyilván és így szerepeltetjük a mérlegben. A mérlegben értékkel nem mutathatók ki a használt és a térítésmentesen átvett készletek.

Vásárolt készletek (anyagok, áruk,) értékelése

Az anyagok, áruk értékelése beszerzési áron, múltbeli költségen történik. Ha szükséges és indokolt, el kell számolni az értékvesztést, a cél az, hogy a készlet a használhatóságának megfelelően szerepeljen a mérlegben. Az értékvesztés elszámolásakor piaci értéként figyelembe vehetjük:

- a rendelkezésre álló árajánlatokat, katalógusárakat,
- az új beszerzések számla szerinti árait,
- az utánpótlási értéket.

Az értékvesztést tökeváltozásként kell elszámolni. A záró készlet megállapításához év közben nem vezetünk folyamatos mennyiségi és értékbeli nyilvántartást. Saját termelésű készletek nem keletkeznek. Értékesítési különbségek nem vehetők figyelembe-konyha közétkeztetés és élelmezéssel kapcsolatosan.

Követelések értékelése

A Szt. értelmében a követeléseket könyv szerinti értéken kell értékelni. Az értékelés kiindulópontja a mérlegkészítés napja.

Vevőkövetelések értékelése

Vevőkövetésként kell kimutatni a Főiskola alaptevékenysége és azt kiegészítő tevékenysége által szolgáltatásnyújtással teljesített és kiszámlázott, a másik szerződő fél által elismert összegű általános forgalmi adót is tartalmazó fizetési igényt, amíg azt ki nem egyenlítik vagy behajthatatlanná válás miatt le nem íródik. A mérlegbe csak az adós által elismert követelés, az elismert összegben állítható be. A vevő által történő elismerés dokumentumai keretén belül – tekintettel a minimális vevői körre – a meghatározott fordulónapra vonatkozóan nem küldünk a vevőknek egyeztető levelet. (A vevők által elfogadottnak minősül a követelés, a kiszámlázott étkeztetés kapcsán). A mérleg fordulónapját követő, de a beszámoló elkészítését megelőző pénzügyi teljesítés a vevő részéről teljesül. Az adósok és vevők tartozását, azok megfizetését, folyamatosan figyelemmel kell kísérni, mert a lejárt fizetési határidejű követelések behajtására a szükséges intézkedéseket meg kell tenni. A behajthatatlannak minősített vagy peresített követelések értéke nem szerepelhet a mérlegben.

Behajthatatlan követelés (az Áhsz. alapján):

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi,
- amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott kis összegű követelések tekintetében, amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez, vagy növeli a veszteséget), illetve amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel; fellelhetetlenség bizonyítása legalább kettő felszólítás kézbesíthetetlen, ismeretlen címre költözött jelzéssel ellátott fizetésre felhívó levél,
- amelyet a bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. A behajthatatlan követelés leírása nem minősül követelés elengedésének. Tartós a különbözet, ha az előző évi beszámoló készítésekor is fennállt. Jelentős összegű a különbözet, ha meghaladja az adott követelés értékének 20 %-át vagy az egyedi 200.000,- Ft-ot. Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a vevő, adós jövedelmi helyzetét, fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát szemben, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani. A követelések esetében értékvesztést kell elszámolni az adós, a vevő minősítése alapján a költségvetési év december 31-én fennálló és a beszámoló készítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél a beszámoló készítésre rendelkezésre álló információk alapján, ha vélelmezhető a meg nem térülés. Az értékvesztést a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti veszteségjellegű különbözet összegében kell elszámolni, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű. Ha a behajtásra tett kísérlet eredménytelen, akkor azt a követelést le kell írni. Peresített követelés akkor szerepelhet a mérlegben, ha annak pénzügyi rendezése a mérlegkészítés időpontjáig megtörtént. Kétes, illetve határidőn túli követelések összegével a követelések mérlegbe beállított összegét csökkenteni nem szabad.

Egyéb követelések értékelése

Ide tartoznak a munkavállalókkal szembeni követelések, a rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszközök, pl. egy éven belül visszafizetendő kölcsönök és egyéb követelések, pl. kilépett dolgozók tartozásai. Könyv szerinti értéken kell értékelni, és a mérlegben szerepeltetni. A behajthatatlannak minősített, illetve peresített egyéb követelések értéke nem szerepelhet a mérlegben a beszámoló készítés időpontjáig nem rendezett követeléseknél.

Térítés nélkül kapott, követelés ellenértékeként átvett – egy évnél nem hosszabb lejáratú - részesedéseket, értékpapírokat átvételkor névértéken vagy ismert piaci, forgalmi értéken lehet

állományba venni. Az értékpapírok értékvesztése esetén követendő eljárást a befektetett eszközök rész tartalmazza.

Pénzeszközök értékelése

Az értékelés alapja itt is a könyv szerinti érték. Pénzkészlet értékelése: a pénztárban ténylegesen meglévő érmék, bankjegyek összesített értéke. Bankszámlák értékelése: a pénzügyintézetknél a mérleg fordulónapján meglévő, bankkivonattal egyező érték. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások: Egyéb aktív pénzügyi elszámolásként mutatjuk ki a mérlegben azokat a kiadásokat, amelyek az adott időszakban nem számolhatók el véglegesen a költségvetési előirányzat terhére kiadásként. Itt szerepel a gazdálkodáshoz nem kapcsolódó eseti feladatokkal összefüggő átfutó kiadás, a kiegyenlítő, valamint a tisztázatlan és rendezetlen függő kiadás.

5.11 Források értékelése

A forrásokat könyv szerinti értéken kell kimutatni a nyilvántartásokban.

Saját tőke értékelése

A saját tőke, induló tőkéből és tőkeváltozásból áll. Induló tőkeként kell a mérlegben kimutatni a meglévő tartós források állományát, amely csak megszűnéskor, átszervezéskor (összevonás, beolvasztás, egyesülés, megosztás, szétválás) változhat. Negatív előjele nem lehet. Tőkeváltozásként a képződött forrásokat, valamint forrás csökkenéseket kell kimutatni. Lehet pozitív és negatív előjelű is. A saját tőke növekedhet:

- a folyó évi költségvetés, a pénzmaradvány terhére teljesített befektetett eszközök növekedéséből,
- az eszközök tartós forrásának növelésére felhasznált egyéb idegen pénzeszközből és az ebből képződött, jóváhagyott előirányzat terhére,
- készletek, követelések és kötelezettségek állományának változásából,
- saját kivitelezésű beruházás, felújítás miatt,
- gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak szerződés szerinti értékéből származó növekedésből, térítésmentesen átvett eszközök.

A saját tőke csökkenhet:

- a befektetett eszközök értékcsökkenése, értékvesztése, selejtezése, más gazdálkodó szerv részére történő térítésmentes átadása,
- a készletek felhasználása, selejtezése, más gazdálkodó szerv részére történő térítésmentes átadása, kötelezettségek állományváltozása,
- a befektetett eszközök és készletek értékesítése,
- a Főiskola másokkal szemben támasztott követelésének állományváltozása, továbbá leírása (törlése), a követelés jogcímére vonatkozó külön jogszabályban foglaltak figyelembevételével.

Kötelezettségek értékelése

Kötelezettségként kell a mérlegben kimutatni a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségeket, valamint az egyéb passzív pénzügyi elszámolásokat.

Hosszú lejáratú kötelezettségek értékelése

Az e címen képződött kötelezettség (pl. az egy évnél hosszabb lejáratra kapott fejlesztési célú kölcsön, ideiglenesen átvett pénzeszköz) eredeti dokumentációja az értékelés alapja. A mérlegben úgy kell szerepeltetni, hogy a tárgyévet követő évben esedékes törlesztő részletekkel a kötelezettség összegét csökkenteni kell. A hosszú lejáratú kötelezettségek között csak az egy éven túl esedékes összeg mutatható ki, a tartozás következő évi törlesztő részletét a rövid lejáratú kötelezettségek között kell a mérlegben kimutatni.

Rövid lejáratú kötelezettségek értékelése

Ide tartoznak az áruszállításból és szolgáltatás teljesítéséből származó – általános forgalmi adót is tartalmazó – kötelezettségek és az egy évet meg nem haladó ideiglenesen átvett pénzeszköz, egyéb kötelezettség. A mérlegbe a szállítók közé az egyeztetett analitikus nyilvántartás adataiból, a beszámolási év december 31-ig teljesített áruszállításokról és szolgáltatásnyújtásokról megküldött számlák általános forgalmi adót is tartalmazó összegét kell feltüntetni. A mérlegben való szerepeltetésnek nem feltétele, hogy a számla kiállításának időpontja a beszámolási évben legyen. Minden olyan számlát be kell állítani, amely a beszámoló készítésének számviteli politikában meghatározott időpontjáig megérkezik, és az áruszállítás, illetve szolgáltatásnyújtás teljesítése a beszámolási évben megtörtént. A szállítói kötelezettségeket az Áhsz. előírásainak megfelelően, a pénzügyi teljesítés forrása szerint csoportosítva kell a mérlegbe beállítani. Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni a társadalombiztosítási, adó, egyéb jogszabályban meghatározott kötelezettségeket. A kötelezettségek értékelésének alapja a bejövő számla és a szállítóval való egyeztetés, illetve az elismert előírt tartozások.

Egyéb passzív pénzügyi elszámolások. Ide tartoznak azok az átfutó, függő és kiegyenlítő bevételek, amelyek az adott időszakban nem számolhatóak el véglegesen a költségvetési előirányzat javára bevételként. Itt szerepelnek a tisztázatlan és rendezetlen bevételek.

Jelen szabályzat az érvényben lévő Számviteli Politika mellékletét képezi.